

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Use case law wherever required.

- Q.1 Answer in one/two sentence/s:- 20
- a) What is the period and the extended period for which a banking company can hold immovable property?
  - b) What is the definition of unclaimed deposits under Banking Regulation Act?
  - c) What is 'maturity' and 'days of grace'?
  - d) What is the definition of "Rupee Coin" under RBI Act, 1934?
  - e) What is the definition of 'Banking Policy' under the Banking Regulation Act, 1949
  - f) What are the demand and time liability of a bank?
  - g) Who is an 'Acceptor for honour' under the Negotiable Instrument Act 1881?
  - h) Deposit of amount of debt due on filing appeal under the Recovery of Debts Due to Banks and Financial Instruments Act,1993.
  - i) What is the mode of proof of entries in the Bankers Books Evidence Act, 1891?
  - j) What is an 'ambiguous instrument'?
- Q.2 Short Notes- Attempt any four: 20
- a) The Security and Exchange Board of India
  - b) Licensing of banks under the Banking Regulation Act,1949
  - c) Bankers Book Evidence Act
  - d) Inland and Foreign Bills
  - e) Debt Recovery Tribunal
  - f) Negotiation back
- Q.3 Attempt any two of the following: 12
- a) Analyse the following:-
    - i) In respect of an account held by a customer 'A' the bank receive an attachment order for a value of Rs.1,00,000/-. Can it honour cheques out of funds over Rs.1,00,000/-?
    - ii) 'A' is an account holder with a bank. On the 21.6.2017 suit of insolvency is filed in the High Court by his creditors. The court appoints an official receiver on the 22.09.2017. The bank received a cheque of Rs. 50,000/- signed by the account holder on the 27.09.2017. Should the bank honour the cheque
  - b) Discuss the following how a banker should deal with the following situation:-
    - i) There is a credit balance in the account of A. The banker wishes to set off against an overdraft in the joint name of A and B.
    - ii) X a customer has deposited jewels worth Rs.5 lakhs for safe custody. Subsequently X becomes indebted to the bank.

Q.P. Code :27029

- iii) An income tax officer approaches the bank and requests to know the balance in the account of a valuable customer. He informs the bank that this information is require to recover arrears of tax payable to the Income tax Department?
- c) On 01.03.2015 a customer 'A' keeps a fixed deposits of Rs.50 lakhs in a bank in his own name for a period of five years and nominates 'B' as his nominees who is not related to him. A dies on 25.01.2017 and 'B' claims the deposits. 'C' the nephew of 'A' also claims the deposit under a will which has not been probated:-
  - i) What are the provisions under Banking Regulation Act 1949 regarding nomination for payment of depositors money.
  - ii) How should the bank deal with the claim of 'B' and 'C'.

Q.4 Attempt any four of the following:-

48

- a) Explain the various types of crossing and their effects on a cheque as permitted under the N.I. Act, 1881.
- b) Explain the provision of Reserve Bank of India Act 1934 relating to collection and furnishing credit information.
- c) What is the difference between Holder and Holder in due Course? Discuss various rights and privileges of a holder in due course.
- d) Explain how the BR Act seeks to regulate managerial structural of banking company in matters of composition, appointment and removal of the directors of the Board, Chairman and other staff.
- e) Explain the forms of business in which banking company may engage in under the provision of Banking Regulation Act 1949.
- f) Compare and contrast Promissory Note, Bill of Exchange and a Cheque.

*****

मराठी रूपांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
3. आवश्यक तेथे कारणे / केस लॉ द्या.

प्र.१

खालील प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन वाक्यात लिहा.

२०

- अ) स्थावर मालमत्ता ताब्यात ठेवण्यासाठी कोणता कालावधी आणि वाढीव कालावधी असतो?
- ब) बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट अन्वये दावा न केलेले अनामन याची व्याख्या द्या.
- क) 'मदतपुर्ती' आणि 'वाढीव दिवस' काय आहे?
- ड) भारतीय रिझर्व्ह बँक कायदा, १९३४ अन्वये 'रुपयाचे नाणे' याची व्याख्या काय आहे?
- इ) बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट, १९४९ अन्वये 'बँकिंग धोरण' याची व्याख्या करा.
- फ) बँकेची मागणी आणि वेळेची जबाबदारी काय आहे?
- ग) अपराक्रम्य कायदा १८८१ अन्वये 'स्वीकृती आदर' कोण आहे?
- ह) कर्जरकमेचे जमा अपीक सादर करताना बँक अँक्ट १९९३ फायन्यान्शियल इन्स्ट्रूमेंट अँक्ट १९९३
- त) पुरावा नोंद करण्याचे प्रकार बँकर्स बुक्स एव्हीडन्स अक्ट १८८४ अन्वये काय आहे?
- थ) 'संदिग्ध साधन' काय आहे?

- प्र.२ टिपा लिहा (कोणतही चार) २०
- अ) प्रतिभूती आणि विनिमय बोर्ड ऑफ इंडिया
 ब) बँकिंग रेग्युलेशन कायदा, १९४९ अन्वये बँकाना परवाना
 क) बँकर्स बुक्स ऑफ एव्हीडन्स
 ड) आंतरदेशीय आणि परदेशीय बिल्स
 इ) ऋण वसुली प्राधीकरण
 फ) देवाण घेवाण परत.

- प्र.३ कोणतेही दोन सोडवा १२
- अ) विश्लेषण करा
- i) ग्राहक 'अ' च्या बाबत बँकेला १,००,००० मूल्यांची जप्ती आहे. बँक १,००,००० रु. मुल्यावरील धनादेशाचा सन्मान जर १,००,०००/- वरील निधी असेल तर करू शकते का?
- ii) 'अ' एका बँकेत खातेदार आहे. धनकोनी त्याच्याविरुद्ध २१-०६-२०१७ रोजी दिवाळखोरीचा खटला दाखल केला. कोर्टाने अधिकृत रिसिव्हरची नेमणूक २२-०९-२०१७ रोजी केली बँकेला ५०,०००/-रु धनादेश खातेदाराकडून २७-०९-२०१७ रोजी मिळाल बँक वरील धनादेशाचा सन्मान करू शकते का?
- ब) खालील प्रसंगात बँक कशाप्रकारे हाताळू शकते त्याची चर्चा करा
- i) अ च्या खात्यामध्ये क्रेडिट बाकी आहे. बँकेची इच्छा आहे की ओव्हरड्राफ्ट अन्वये जो अ आणि ब च्या नावे आहे सेट ऑफ करणे.
- ii) 'एक्स' ग्राहक याने रु.५ लाख किंमतीचे दागिने तिजोरीत जमा केले त्यानंतर एक्सने बँकेकडून ऋण घेतले.
- iii) एक आयकर अधिकारी बँकेकडे आला आणि एका मौल्यवान ग्राहकाच्या खात्यातील बाकीची माहिती सांगण्याची त्याने विनंती केली. त्याने अशी माहिती दिली कि ग्राहकाकडून करवसुली करण्यासाठी आयकर खात्याला या माहितीची गरज आहे.
- क) १-३-२०१५ रोजी ग्राहकाने रु.५० लाख फिक्स डीपॉझिट स्वतःच्या नावे पाच वर्षासाठी ठेवले आणि 'ब' यांचे नामांकन केले 'ब' चा ग्राहकाशी

नानेसंबंध नाही अ चा २५-१-२०१७ रोजी मृत्यू झाला. आणि 'ब' याने फिक्स डीपॉझिट वर दावा केला. 'क' हा अ चा पुतण्या असून त्याने प्रमाणित नसलेल्या मृत्यू पत्रान्वये डीपॉझिटवर दावा केला.

- i) बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट १९४९ अन्वये खान्यामध्ये जमा रकमेबाबत नामांकनाच्या तरतुदी
- ii) बँकेने 'ब' आणि 'क' चा दावा कशाप्रकारे हाताळावा.

प्र.४

खालील चारांची उत्तरे लिहा

४८

- अ) अपराक्रमय कायदा, १८८१ अन्वये रेखांकित धनादेश प्रकार आणि त्याचे धनादेशावर परिणाम स्पष्ट करा.
- ब) रिझर्व्ह बँक इंडिया १९३४ अन्वये केटुक माहिती दाखवणे आणि गोळटकरणे याबाबत तरतूद स्पष्ट करा.
- क) धारक आणि योग्य वेळेतील धारक यातील फरक काय आहे? योग्य वेळेतील धारकाचे विविध हक्क आणि विशेषाधिकार चर्चा करा.
- ड) बीआर अँक्ट अन्वये बँकिंग कंपनीचे व्यवस्थापकीय बांधणी रचना नेमणूक बोर्डाच्या संचलनाची अध्यस्त आणि इतर कर्मचाऱ्यांची एकापट्टी स्पष्ट करा.
- इ) बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट, १९४९ अन्वये बँकिंग कंपनी कोणत्या प्रकारचे व्यवसाय करू शकतात?
- फ) वचनचिद्दी, हुंडी आणि धनादेश तुलना आणि विरोधाभास सांगा.

*****